

**ክርስቶስ ተንሥኦ እመታን!
በዓቢይ ኃይል ወሥልጣን!
ዓሠሮ ለሰይጣን! አግዓዙ ለአዳም!
እምይእዜሰ፥ ኮነ ፍሥሐ ወሰላም!
በመንግሥተ እግዚአብሔር ዘለዓለም።**

+ + +

**ክርስቶስ፡ ከመቃብር ተነሣ!
በታላቅ ኃይልና ሥልጣን፡ እንዳንበላ!
ሰይጣንን ዐሠረው! ነጻነት ዐወጀ ለሰውም!
ከዛሬ ጀምሮ፡ ኾነ፡ ደስታና ሰላም!
በእግዚአብሔር መንግሥት፡ ለዘላለም ።**

+ + +

**Christ is Risen from The Dead!
In Supreme Glory and Command!
He Incarcerated The Evil Entity!
And Liberated Humanity!
Henceforth, Joy and Peace Remain!
In The Kingdom of God, The Earthly Domain!**

+ + +

**እንኳን፡ ለብርሃነ ትንሣኤው፡
በያለንበት፡ አደረሰን!**

Happy Easter to All Everywhere!

እያልን፡ መልካም ምኞታችንን ከመግለጽ ጋር፡ ለእያንዳንዳችን፡ የሕይወት፥ ለአገራችን፡ የማንነትና ለመላው ዓለም፡ የምንነት ትንሣኤ፡ እውን ማረጋገጫ ስለኾነው፡ ስለመድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ፡ እስከበዓለ መንፈስ ቅዱስ ድረስ ስላሉትም በዓላት የተዘጋጀውን፡ የመልእክታችንን ሐተታ አቅርቦንላችኋልና፡ ተመልከቱት!

ትንሣኤ/ፋሲካ።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከሙታን ተለይቶ የተነሣባትን፡ የመታሰቢያ ዕለት፡ እኛ ኢትዮጵያውያን፡ በጥልቅ መንፈሳዊ የደስታ ስሜት እናከብራታለን። ይህም፡ ያለምክንያት አይደለም፤ ይህችው ዕለት፡ ፈጣሪ፡ ሰው ሽኖ፡ ወደዚህ ዓለም የመጣበትን ዓላማ፡ ከግብ አድርሶ የፈጸመባት፤ ማለትም፡ የሰው ልጆችን የዘር ጠላቶች ደምስሶ፡ ለእኛ፡ ዘለዓለማዊ ድልን ያቀዳጀባት፤ ይኸውም፡ ከዲያብሎስ የአገዛዝ ባርነት አውጥቶ፡ ለእግዚአብሔር ነጻ ልጅነት፤ የኃጢአትን ቀንበር አስወግዶ፡ ለንስሐ ጽድቅ፤ የሞትን ፍዳ አጥፍቶ፡ ለዘለዓለም ሕይወት ጸጋ እንድንበቃ ያደረገባት ቀን በመኾኗ ነው።

“ፋሲካ” እየተባለ የሚጠራው፡ የትንሣኤ በዓል፡ በአገራችን በኢትዮጵያና በእኛ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ ከሌሎቹ በዓላት ይልቅ፡ እጅግ ጥልቅ በኾነ፡ የተለየ ሃይማኖታዊ ስሜትና ታሪካዊ ይዘት ይከበራል፤ አከባቢውም፡ ከዘመነ ኦሪት ጀምሮ፡ በኹለት በተያያዘ ደረጃና መልክ ሲካኸድ ኖርዋል፤ ይኸውም፡-

1ኛ. ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ጥንቱኑ ለአዳምና ሔዋን በሰጠው የተስፋ ቃሉ፡ ወደዚህ ዓለም መጥቶ፡ በአዲሱ ኪዳነ ምሕረት፡ እውነተኛው የፋሲካ በግ በመኾን፡ በመስቀል ላይ ከመሠዋቱ በፊት፡ ለዚያ፡ ለመጨረሻውና ለዘለዓለማዊው የሰው ልጆች ደኅንነት፡ መሸጋገሪያና ጥላ የኾነ የይቅርታ ቸርነቱን፡ በኪዳነ ኦሪቱ፡ ቀደም አድርጎ፡ ለእሥራኤል ልጆች በሠራው የፋሲካ ሥርዓት ሲሰጥ መቆየቱ ነው።

ያም ሥርዓት፡ እግዚአብሔር አምላክ፡ የእሥራኤልን ሕዝብ፡ ከፈርዖን የባርነት አገዛዝ፡ ነጻ ያወጣቸው ዘንድ፡ ሙሴን፡ ከኢትዮጵያ፡ ወደግብፅ በላከው ጊዜ፡ በአንዲት አስደንጋጭ ሌሊት ከደረሰው ታላቅ መቅሠፍት የተገኘ ነበር፤ አዎን! ጣዖት አምላኪው ፈርዖን፡ እሥራኤላውያኑን ነጻ ይለቅቃቸው ዘንድ፡ እግዚአብሔር፡ በሙሴ አማካይነት፡ በአገሩ ላይ፡ የተለያየ መዓትን አከታትሎ ቢያወርድበትም፡ እምቢተኛ ልቦናውን ይበልጥ በማደንደን፡ መለኮታዊውን ትእዛዝ ተቀብሎ ለመፈጸም ፈቃደኛ አልኾነም።

ካለመፍቀዱም የተነሣ፡ በመጨረሻ፡ በየቤተሰቡ የተወለዱትን፡ ከሰው እስከእንስሳ ድረስ ያሉትን፡ የግብፃውያንን የበኩር (የመጀመሪያ) ልጆች ኹሉ የሚቀሥፍ መልአክ ሞት መጥቶ፡ የፈርዖን ዐልጋ ወራሽ በኾነው በኩር ላይ ሳይቀር፡ የግድያ ግዳጁን ከፈጸመበት መቅሠፍት የተገኘው ሥርዓት ነው።

በዚያን ጊዜ ግን፡ የእሥራኤል የበኩር ልጆች፡ ከዚያ የሞት መቅሠፍት የሚድኑበትን መንገድ፡ እግዚአብሔር አዘጋጅቶ ነበር፤ ይኸውም፡ ቀሣፊው መልአክ ሞት፡ በእያንዳንዱ የእሥራኤል ቤተሰብ ላይ ምንም ዓይነት ጉዳት ሳያደርስ፡ የደም ምልክትን ብቻ እያየ፡ በሰላም ያልፍ ዘንድ፡ ለዚያ ቤተሰብ ቤዛ የሚኾን፡ የመሥዋዕት በግ፡ በዚያ ቤተሰብ ታርዶ፡ የዚያ በግ ደም፡ በዚያው ቤተሰብ የመኖሪያ ቤት በር፡ ኹለት መቃኖችና ጉበን ላይ፡ ለምልክትነት እየተረጨ እንዲቀባ፤ የዚያም ቤተሰብ አባሎች፡ የዚያን በግ፡ አጥንቱን ሳይሰብሩ፡ ሥጋውን ብቻ እየጠበሱ፡ በዚያው ሌሊት ጨርሰው እንዲበሉት፡ እግዚአብሔር፡ በሙሴ አማካይነት፡ ለእሥራኤል ልጆች የሰጣቸውና እነርሱም፡ ተቀብለው የፈጸሙት ትእዛዝ ነው።

በዚያች ሌሊት፡ በግብፃውያን ላይ፡ ታላቅ ድንጋጤንና ፍርሃትን ያስከተለው የቁጣው መቅሠፍት፡ በእሥራኤላውያን ላይ ግን፡ ታላቅ ደስታንና ሐሜትን ያወረደው፡ ያ፡ የእግዚአብሔር የማዳኑና የማጥፋቱ፤ የምሕረቱና የመዓቱ ኃይል፡ “ፋሲካ” ተብሎ፡ በእግዚአብሔር ሕዝብ ዘንድ፡ በየዓመቱ ሲታሰብና ሲከበር የሚኖር የዘለዓለም ሥርዓት ኾነ።

2ኛ. ይህ “የፋሲካ ሥርዓት”፡ በኪዳነ ኦሪቱ መሠረት፡ እንዲህ፡ በየዓመቱ ሲፈጸም ከኖረ በኋላ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የፋሲካው በግ በሚታረድባት፡ በዚችው የፋሲካ ሌሊት፡ በመስቀል ላይ ራቁቱን ተሰቅሎ፡ ደሙን በማፍሰስ፡ እውነተኛውና ዘለዓለማዊው የፋሲካ በግ ኾኖ፡ ለአንደኛውና ለመጨረሻው ጊዜ መሠዋቱ ነው።

ስለፋሲካው በግ ሥርዓት፡ እግዚአብሔር፡ ለእሥራኤል ልጆች፡ በሰጠው መመሪያ ውስጥ፡ “አጥንቱን አትስበሩ!” ያለው፡ የመለኮት የትንቢት ቃል፡ በዓለም መድኃኒትነቱ፡ ራሱን፡ የመጨረሻው የፋሲካ በግ አድርጎ ለሠዋው፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ የተነገረ መኾኑ፡ በወንጌላዊው ዮሐንስ ተጽፎ ይነበባል፤ ይኸውም፡ ጌታ የሚወድደውና ከሐዋርያት፡ አንዱ የኾነው፡ ይህ ዮሐንስ፡ ከቅድስት ድንግል ማርያም ጋር፡ ከጌታ መስቀል አጠገብ ቆሞ፡ በዓይኖቹ ባየው፡ የመሰከረው ነው። አዎን! ከጌታ መስቀል፡ በቀኛና በግራው አብረው የተሰቀሉት ወንበዴዎች፡ ስላልሞቱ፡ ከመምሸቱ በፊት፡ ከየተሰቀሉበት ሊያወርዷቸው፡ በዚያ የነበሩት ወታደሮች፡ የኹለቱንም ወንጀለኞች፡ ጭንና ጭናቸውን ሰበሩዋቸው፤ ጌታ ግን፡ ቀደም ብሎ፡ ነፍሱ፡ በሰዓቷ፡ ከሥጋው ስለተለየች፡ መሞቱን ለማወቅ፡ ከወታደሮቹ አንዱ፡ “ለንጊኖስ” የሚባለው፡ ቀኝ ጎኑን፡ በጦር ከመውጋቱ በቀር፡ ከአጥንቱ፡ አንዱንም ላለመስበራቸው፡ ይኸው ዮሐንስ፡ በዚያ፡ የዓይን ምስክርነቱ በጻፈው፡ የምሥራች ዜናው አረጋግጦታል።

የምስክርነት ቃሉም፡ እንዲህ የሚል ነው፡- “አይሁድ ግን፡ ‘መሸቷልና፤ የዚች ሰንበት ቀንም፡ ታላቅ ናትና፡ እነዚህ አስከሬኖች፡ ስለሰንበት፡ በየተሰቀሉበት አይደሩ!’ አሉ፤ ጭን ጭናቸውንም ሰብረው ያወርዷቸው ዘንድ፡ ጲላሎስን ለመኑት፡ ወታደሮችም መጥተው፡ አብረውት ተሰቅለው የነበሩትን፡ የመጀመሪያውን ወንበዴ ጭን፡ የኹለተኛውንም ሰበሩ። ወደጌታችን ኢየሱስም ኼደው፡ ፈጽሞ እንደሞተ ባዩት ጊዜ፡ ጭኑን አልሰበሩም። ነገር ግን፡ ከወታደሮች አንዱ፡ የቀኝ ጎኑን በጦር ወጋው፤ ያን ጊዜም፡ ከእርሱ፡ ደምና ውኃ ወጣ። ያየውም መሰከረ፤ ምስክርነቱም፡ እውነት ነው፤ እናንተም ታምኑ ዘንድ፡ እርሱ፡ እውነትን እንደሚናገር ያውቃል። ይህ ኹሉ የኾነው፡ ከእርሱ፡ ‘አጥንቱን አትስበሩ!’ ያለው፡ የመጽሐፍ ቃል፡ ይደርስ፤ ይፈጸም ዘንድ ነው።”

ያ የበጉ ደም፡ የእሥራኤልን የበኩር ልጆች፡ ከመቀሠፍና ከሥጋ ሞት እንዳዳነ፡ ይህም፡ “ነዋ በግዑ ለእግዚአብሔር፡ ዘየአትት ኃጢአተ ዓለም፤” ማለትም፡ “የዓለሙን ኃጢአት የሚያስወግድ፡ እነሆ፡ ‘የእግዚአብሔር በግ’” የተባለው፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በመስቀል ላይ ተሠውቶ፡ ባፈሰሰው ደሙ፡ እኛን፡ ከኃጢአትና ከዘለዓለም ሞት አዳነን። እኒያ፡ የእሥራኤል ሕዝብ፡ በዚያን ጊዜ የታረደውን በግ፡ ደሙን፡ በቤታቸው የውጭ ደጃፍ ላይ ረጭተው በመቀባትና ሥጋውን፡ በቤታቸው ውስጥ በልተው፡ ከሰውነታቸው ጋር በማዋሐድ፡ የዚያ ቀሣፊ መልአክ ሠይፍ፡ ካስከተለው ሞት እንደዳኑ ኹሉ፡ እኛም፡ ዛሬ፡ የኢየሱስ ክርስቶስን፡ ቅዱስ ሥጋውን በልተንና ክቡር ደሙን ጠጥተን፡ ለኃጢአታችን፡ የዘለዓለም ስርየትን፡ ለሰውነታችንም፡ የዘለዓለም ሕይወትን እናገኛለን። (ዘጸ. 02፥ \$6፥ 1-1። መዝ. #3፥ @። ዮሐ. 09፥ #1-#6።)

ይህን የፋሲካውን ሥርዓት፡ እንዲህ፡ እንደኪዳነ ኦሪቱ፡ በየቤታችን፡ እንደኪዳነ ምሕረቱ ደግሞ፡ በቤተ ክርስቲያናችን የምንፈጽም፡ እኛ ኢትዮጵያውያን ብቻ ነን። ይህም ማለት፡ በዚህ የትንሣኤ በዓላችን፡ ለአዲስ ኪዳኑ ፋሲካችን፡ መሥዋዕት ኾኖ ቀርቦ፡ እንድንበላውና እንድንጠጣው የታዘዘነው፡ ለሥጋ ምግብነት፡ በየቤታችን የታረደውን ፍሪዳና የተጠመቀውን መጠጥ ሳይኾን፡ ለኹለንተናችን የሕይወት ምግብ ይኾነን ዘንድ፡ ከሰማይ የወረደውንና ከምድር የተገኘውን፡ እውነተኛውና ዘለዓለማዊው የፋሲካ በጋችን የኾነውን፡ የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም መኾኑን አውቀን፡ በየዓመቱ በምትመጣው፡ የትንሣኤ ሌሊት፡ የዚህ አምላካዊ ጸጋና በረከት ተካፋዮች በመኾን፡ በፍጹም ሥጋዊ ደስታና መንፈሳዊ ሐሄት ልናከብራት ይገባል።

የትንሣኤ ፍጹም ደስታና ሐህይት የሚገለጽበት ሥርዓት።

አዎን! እኛ ኢትዮጵያውያን፡ በዚያች የትንሣኤ ሌሊት፡ እያንዳንዳችን፡ በኢትዮጵያዊነታችን የሚሰማን ሥጋዊ ደስታና መንፈሳዊ ሐህይት፡ እውነትም፡ በቃላት ሊገለጽ ከቶ አይቻልም።

ይህም የኾነውና የሚኾነው፡ ያለበቂ ምክንያት አይደለም፤ መሠረታዊና ጽኑ የኾነ ምክንያት አለ፤ ይኸውም፡ መስከረም 1 ቀን በሚውለው፡ በእመቤታችን ድንግል ማርያም እና በጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ልደት የሚጀምረው፡ የእነርሱንም ፈለግ በመከተል፡ ከእነርሱ ጋር፡ በሥጋና በነፍስ፡ በመንፈስም አብረን ኾነን የምናደርገው፡ ዓመታዊው የሃይማኖት ጉዟችን፡ በአጽዋማቱ ሠረገሳነትና በበዓላቱ ምዕራፍነት እየተጠናከረና እየታደሰ መጥቶ፡ በተለይ፡ ከዓቢይ ጾም እስከሕማማቱ ዕለተ ዓርብ ስቅለቱና ሞቱ ድረስ፡ በልዩው የጾም፡ የጸሎትና የስግደት ምግባሮቻችን አማካይነት፡ ከኢየሱስ ክርስቶስና ከቅድስት እናቱ፡ በሥጋና በነፍስ፡ በመንፈስም ሳይለይ፡ አብሮ፡ ከእነርሱ ጋር ከተቀበረ በኋላ፡ በዚያች ሌሊት ከእናትና ልጇ ጋር አብሮ ስለሚነሣ ነው።

ያ፡ በቤት የሚቀጥለው ሥጋዊ ደስታ፡ ነፍሳዊ ተድላና መንፈሳዊ ሐህይት፡ በዚያች የትንሣኤ ሌሊት፡ በቅድሚያ፡ በቤተ ክርስቲያን በሚካኸዱት፡ የጸሎት፡ የማኅሌትና የቅዳሴ ሥርዓታት፡ ተገልጾ ይታያል። የትንሣኤው ሥርዓተ በዓል፡ ካህናቱና ምእመናኑ፡ የመቅደስ መስቀሉን እየተሳለሙና እንዲህ እያሉ፡ በጋለ የደስታ ስሜት፡ በቃል በሚለዋወጡት፡ የምሥራች አዋጅ ይጀመራል፡-

ካህኑ፡ “ክርስቶስ ተንሥኦ እሙታን!” ምእመኑ፡ “በዓቢይ ኃይል ወሥልጣን!” ካህኑ፡ “ዐሠሮ ለሰይጣን!” ምእመኑ፡ ”አግዐዞ ለአዳም!” ካህኑ፡ እምይእኬሰ!” ካህኑና ምእመኑ (በኅብረት)፡ ”ኮነ ፍሥሐ ወሰላም!” ማለትም፡ “ክርስቶስ፡ ከሙታን ተለይቶ ተነሣ! በታላቅ ኃይልና ሥልጣን! ሰይጣንን ዐሠረው! የሰውን ልጅ ነጻ አወጣው! ከዛሬ ጀምሮ፡ ደስታና ሰላም ኾነ!”

ዳግመኛም፡ “ክርስቶስ፡ ተንሥኦ እሙታን! ሞተ፤ ወኬዶ ለሞት! ለእለ ውስተ መቃብር፡ ወሀበ ሕይወተ፤ ዘለዓለም ዕረፍተ!” ማለትም፡ “ክርስቶስ፡ ከሙታን ተለይቶ ተነሣ! ሞቶም፡ ሞትን ድል አደረገው! በመቃብር ላሉትም፡ የዘለዓለም ዕረፍት የኾነውን ሕይወት ሰጣቸው!” የሚለውን የአዋጅ ቃል፡ በዜማ እየተቀባበሉና ታላቁን ምሥራች፡ በሐህይትና በይባቤ ድምፅ ያሰማሉ።

ከዚያም፡ ዲያቆኑ፡ ከዳዊት መዝሙር፡ “ወተንሥኦ እግዚአብሔር፡ ከመ ዘንቃህ እምንዋም፤ ወከመ ኃያል፤ ወኅዳገ ወይን፤ ወቀተለ ፀሮ በድኅሬሁ።” ማለትም፡ “እግዚአብሔር፡ ከእንቅልፍ እንደሚነቃ፤ የወይን ስካርም እንደተወው ጀግና ተነሣ! ጠላቱንም፡ አሳድዶ ደመሰሰው!” የሚለውን፡ የበዓሉን መደበኛ ምስባክ፡ ለኹለት ጊዜያት፡ በሉዓላዊ ድምፅ ያዜማል፤ ካህናቱና ሕዝቡም፡ ከእርሱ ተቀብለው፡ ለሦስት ጊዜያት መላልሰው ያዜሙታል። (መዝ. &7፤ ^5-^6።)

በቤተ መቅደሱ የሚካኸደው ሥርዓተ ጸሎት እንዳበቃ፡ የቅኔ ማኅሌቱ ሥርዓት፡ “ምልጣን” በሚባለው የድን ዜማ እንዲህ እያለ፡ በመዘምራት ይቀጥላል፡- “ዮም ፍሥሐ ኮነ! በሰንበተ ክርስቲያን፤ እስመ ተንሥኦ ክርስቶስ እሙታን። ቀደሳ ወአክበራ እምኩሎን መዋዕል፤ አልዓላ፤ አማን፤ ተንሥኦ እምነ ሙታን። ...ወዮምሰ ዓባይ ፍሥሐ በሰማያት፤ ወምድርኒ፡ ትገብር ፋሲካ፤ ተኅጺባ በደመ ክርስቶስ። ...አማን፤ በአማን፤ አማን፤ በአማን፤ ተንሥኦ እምነ ሙታን፤ ተንሥኦ እምነ ሙታን።” ማለትም፡ “ዛሬ፡ በዚች ሰንበተ ክርስቲያን፡ ደስታ ኾነ! ክርስቶስ፡ ከሙታን ተለይቶ ተነሥቷልና። እርሷንም፡ ከዕለታቱ ኹሉ ይልቅ፡ ቀደሳት! አከበራትም! ከፍ ከፍ አደረጋት! አዎን፤ በእውነት ከሙታን ተለይቶ ተነሣ! ...ዛሬ፡ በሰማያት፡ ታላቅ ደስታ ኾነ! ምድርም፡ በክርስቶስ ደም ስለታጠበች፡ ፋሲካዋን ታደርጋለች። ...ክርስቶስ፡ ከሙታን ተለይቶ መነሣቱ፡ እውነት ነው፤ አዎን፤ ክርስቶስ፡ በእውነት፡ ከሙታን ተለይቶ ተነሣ!”

በመጨረሻ፡ ማኅሌታውያኑ መዘምራን፡ “ትንሣኤከ ለእለ አመነ! ብርሃኑከ ፊት ዲቤነ!” ማለትም፡ “ትንሣኤህን በምናምን፡ በእኛ ላይ፡ ብርሃንህን ላክ!” የሚለውን ወረብ ወርበው፡ በጸናጽልና በከበር ታጅቦው እያሸበሸቡ፡ ካህናቱና ሕዝቡም፡ እያንዳንዳቸው፡ የጧፍ መብራትን ይዘው፡ በይባቤና በእልልታ፡ በቤተ ክርስቲያኑ ውስጥ ዑደት ያደርጋሉ።

ከዚህ በኋላ፡ ካህናቱም፡ ምእመናኑም፡ ይህን የትንሣኤ በዓላቸውን፡ አማናዊ የሚያደርጉበትን፡ አማናዊነቱንም፡ ለየራሳቸው፡ ለሰብአዊው ወገናቸውና ለፈጣሪያቸው የሚያረጋግጡበትን ሥርዓት ይፈጽማሉ፤ ይኸውም፡ በታላቅ መሥዋዕትነት ጠብቀውትና ሕያው አድርገውት ለኖሩበት፡ ለቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነታቸው፡ መታወቂያ ማኅተምና የህልውና ዘውድ የኾነው ሰማያዊ ዓብዣ፡ በመላእክት ሥርዓት ተካሄደ፡ በሚከናወነው የቅዳሴ ጸሎት፡ በተሰናዳበት፡ በቅዱሱ ገበታ ዙርያ ተሰባስበው መቅረባቸው ነው። ከዚያም፡ ከቅድስት ድንግል ማርያም ተወልዶና አማናዊው የፋሲካ በግ ኾኖ በመስቀል ላይ የታረደውንና ከሙታን ተለይቶ የተነሣውን፡ የእግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ ክርስቶስን ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም “በእውነተኛው አምልኮና በመንፈስ ቅዱስ ጸጋ” ኾነው ለመቀበል መብቃታቸው ነው።

“የሰንበት ጌታ” የኾነው መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በመቃብር ውስጥ ሳይቀር በማረፍ፡ እንደጥንታዊው አምላካዊ ትእዛዙ ያከበራትን፡ አንዲትና ቀዳሚት ኾና የኖረችውን “ሰንበት”፡ በዚህ፡ አማናዊ ትንሣኤው፡ እንግዲህ ወዲህ፡ ዘለዓለማዊት ኾና፡ በሰንበትነቷ እንድትቀጥል በማድረግ፡ አማኞቿና አገልጋዮቿ፡ የቃል ኪዳን ሕዝቦቿና ባለአደራዎቿ የኾንነው፡ እኛ ኢትዮጵያውያን፡ በዚህ ዓለም፡ በሕይወተ ሥጋ በምንገኝበት ህልውናችን፡ ሞት የሌለበትን፡ የመጀመሪያውን የመንፈስ ትንሣኤ ተቀዳጅተን ለመኖር በቃን! “ቀዳሚት ሰንበት” ብለን እናከብራት የነበረችውንም፡ ያችኑ፡ አንዲቱንና የመጀመሪያዬቱን “የእግዚአብሔር ሰንበት”፡ በጌታ ትንሣኤ፡ “ሰንበተ ክርስቲያን” ብለን ሠይመን፡ በአንዲት ሰንበትነቷ፡ በቀጠለችበት ዘለዓለማዊነቷ እንድንኖርባት አስቻለን።

ስለዚህ፡ በአለንበት፡ በዚህ የዓመተ ምሕረት ዘመን፡ እስከዕለተ ምጽዓት፡ ከዚያም በኋላ በዘለዓለም ሕይወት የምንኖርባት ሰንበት፡ ያችው፡ “የእግዚአብሔር ሰንበት” ኾና የኖረችው፡ አንዲቷ ሰንበት እንጂ፡ “ቀዳሚት ሰንበት”፡ ወይም፡ “ሰንበተ አይሁድ” እና “ዳግሚት ሰንበት”፡ ወይም፡ “ሰንበተ ክርስቲያን” ተብለው የሚጠሩ፡ ኹለት ሰንበታት ያሉን በማስመስል አለመኾኑን፡ እናንተም አውቃችሁት፡ በዚህ እውነታ የተከሠተላችሁንም የሃይማኖታችሁን ምሥጢር ተገንዝባችሁት፡ በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ የምትኖሩትን፡ የኢትዮጵያዊነታችሁን የሕይወት ጸጋ፡ እውን አድርጋችሁ ትጠቀሙበት ዘንድ አሳስባችኋለሁ።

ማዕደት።

“ማዕደት”፡ በግእዝ፡ “ዐደወ” = “ተሻገረ” ከሚለው ግሥ ተገኝቶ፡ “መሻገር”፡ “ሸግግር” ማለት ነው፤ “ማደ”፡ ወይም፡ “ከወንዝ ማደ” የሚለው ዘይቤ የተገኘው፡ ከዚህ “ማዕደት”፡ ከሚለው ቃል መኾኑ፡ በቀላሉ ይታወቃል።

የእሥራኤል ልጆች፡ በእግዚአብሔር ተጠሪ፡ በሙሴ መሪነት፡ ቀይ ባሕርን ተሻግረው፡ ከግብፅ ባርነትና ከፈርዖን ገዢነት፡ ከእኒህ ጠላቶቻቸውም ሠራዊት ጦር እንደዳኑ ኹሉ፡ “እኛም፡ ኢትዮጵያውያን፡ በኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከዲያብሎስ ገዢነት፡ ወደእግዚአብሔር ልጅነት፡ ከኃጢአት ቀንበር፡ ወደጽድቅ ክብር፡ ከሞት ፍዳ፡ ወደትንሣኤ ሕይወት ተሸጋገርን!” በማለት፡ የፋሲካ እሑድ ማግሥት የኾነውን፡ የ“ሰኞ”ን ዕለት፡ “ማዕደት” ብለን እናከብራለን።

ዳግማዊ ትንሣኤ።

እኛ ኢትዮጵያውያን፡ ዛሬ በሕይወተ ሥጋ እያለን፡ በዚህ ዓለም የምንኖረው ኑሮ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ፡ ለመጀመሪያው የመንፈስ ትንሣኤ በበቃነት ሕይወት መኾኑን፡ ካለፉት ውይይቶቻችን ተረድታችሁታል። ከዚህ በኋላ፡ በዚህ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ፡ አዲስ አካልን ለብስንና የዘለዓለም ሕይወትን ወርሰን እንድንኖርበት የተዘጋጀልን፤ በትንሣኤ ዘቱባኤ የምንነሳበት፡ ኹለተኛ ትንሣኤ መኖሩንም፡ አውቃችኋል። ይህን፡ የመጨረሻውን ትንሣኤ ለማስታወስ፡ ከፋሲካው የትንሣኤ እሑድ ቀጥሎ ያለውን ዕለተ እሑድ፡ “ዳግማዊ ትንሣኤ” ብለን እናከብራለን።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በፋሲካው ዓርብ ተሰቅሎና ሞቶ፤ ተቀብሮም፡ “ቅዳሜ ስዑር” በተባለችው፡ በቀዳሚት ሰንበት፡ በመቃብር ዐርፎ ከቆየ በኋላ፡ ሞትን ድል አድርጎና ሙስና መቃብርን (በመቃብር መበስበስን) አጥፍቶ፡ እኩለ ሌሊት ላይ፡ ለእሑድ አጥቢያ ተነሥቷል።

ይህን ትንሣኤውን፡ በመጀመሪያ ለማየት የበቃችው፡ ማርያም መግደላዊት ስትኾን፤ ከእርሷ ቀጥለው፡ ለዚህ ክብር የታደሉት ሓዋርያት ናቸው። ይህ በኾነ በሳምንቱ እሑድ፡ በመጀመሪያ የትንሣኤ ዕለት ያልነበረው ቶማስ በተገኘበት፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ለኹለተኛ ጊዜ፡ ለሓዋርያት ስለተገለጠላቸውና በዚያን ጊዜ፡ የቶማስን ጥርጣሬ ማስወገድ ብቻ ሳይኾን፡ በይበልጥ፡ “ሳይዩ የሚያምኑብኝ፡ ብፁዓን ናቸው!” የሚለውን፤ በተለይ፡ በኢትዮጵያዊው ጃንደረባ፡ በአዲስ ኪዳን አቤሜሌክ ምክንያት፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ ቅድሚያ ተፈጻሚነትን ያገኘው የምሥራች ቃሉን ስላሰማባት፡ ይህች እሑድ፡ “ዳግማዊ ትንሣኤ” የሚለውን ስያሜ አግኝታለች።

በዓለ ዕርገት።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከሙታን ተለይቶ ከተነሣ በኋላ፡ በምድር ላይ ምስክሮቹ እንዲኾኑ ለመደባቸው ደቀ መዛሙርቱ፡ አርባ ቀን ሙሉ፡ ስለእግዚአብሔር መንግሥት ምሥጢር ሲነግራቸውና ሲያስረዳቸው፤ በሃይማኖታቸውም ሲያጸናቸው ቆየ፤ ከጥቂት ቀናት በኋላም፡ በቅዱስ መንፈሱ፡ ወደዚህ ዓለም ተመልሶ፡ ከእነርሱ ጋር አብሮአቸው እንደሚኾንም አበሠራቸው። ይህ እስከሚኾን ድረስ ግን፡ በኢየሩሳሌም እንዲቆዩ አዝዟቸው፡ እናቱ ቅድስት ድንግል ማርያም ባለችበት፡ እያዩት፡ ወደሰማያት ዐረገ።

በዓለ ዕርገት፡ ይህችን ዕለት በማዘከር የምናከብርባት፤ እኛም፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነታችን፡ በትንሣኤ ሕይወት የኖርን፡ የትንሣኤ ልጆች ስለኾን፤ በክርስትና ጥምቀታችንም፡ ለመጀመሪያው የመንፈስ ትንሣኤ የበቃነትን መንፈሳዊ አካል ስለለበስን፡ እያንዳንዳችን፡ ጽዋችን ደርሶ፡ በዕረፍተ ሥጋ፡ ከዚህ ዓለም በምንለይበት ጊዜ፡ የመሪያችንን ፈለግ ተከትለን፡ እንዲህ፡ በአርባ ቀናችን፡ ነፍሳችን፡ ወደሰማያት የምታርግ መኾኗን የምናስታውስባት ዕለት ናት።

ይህንም፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከሙታን ተለይቶ እንደተነሣ፡ ለማርያም መግደላዊት፡ “ገና ወደአባቴ አላረግሁምና፡ አትንኪኝ! ነገር ግን፡ ወደወንድሞቼ ኼደሽ፡ 'እኔ፡ ወደአባቴና ወደአባታችሁ፤ ወደአምሳኬና አምላካችሁም ዐርጋለሁ!' ብለሽ ንገሪያቸው።” ብሎ ያሰማት የመልእክት ቃል፡ ከትንሣኤው በኋላ እንዲያዩት የተዘጋጀላቸው፡ ሌላው የእግዚአብሔር ድንቅ ኃይል፡ ምን ዓይነት እንደኾነ ያመለክታል።

ደግሞም፡ ከሙታን ተለይቶ የተነሣው ጌታ፡ በእናቱ ቅድስት ድንግል ማርያም ዙርያ የተሰበሰቡትን፡ “የመረጣቸውን፡ ሐዋርያትን፡ በመንፈስ ቅዱስ ካዘዛቸው በኋላ፡ እስከወረገዘት ቀን ድረስ፡ ...አርባ ቀን እየታያቸው፡ ስለእግዚአብሔርም መንግሥት ነገር እየነገራቸው፡ በብዙ ማስረጃ፡ ከሕመማቱ በኋላ፡ ሕያው ሾኖ፡ ለእነርሱ፡ ራሱን አሳያቸው። ከእነርሱም ጋር አብሮ ሣለ፡ ከኢየሩሳሌም እንዳይወጡ አዘዛቸው።

“ነገር ግን፡ 'ከእኔ የሰማችሁትን፡ አብ የሰጠውን የተሰፋ ቃል፡ ጠብቁ! ዮሐንስ፡ በውኃ አጥምቆ ነበርና፤ እናንተ ግን፡ ከጥቂት ቀን በኋላ፡ በመንፈስ ቅዱስ ታጠምቃላችሁ!' አለ።

“እነርሱም በተሰበሰቡ ጊዜ፡ 'ጌታ ሆይ! በዚህ ወራት፡ ለእሥራኤል፡ መንግሥትን ትመልሳለህን?' ብለው ጠየቁት። እርሱም፡ 'አብ፡ በገዛ ሥልጣኑ ያደረገውን ወራትንና ዘመናትን ታውቁ ዘንድ፡ ለእናንተ አልተሰጣችሁም፤ ነገር ግን፡ መንፈስ ቅዱስ፡ በእናንተ ላይ በወረደ ጊዜ፡ ኃይልን ትቀበላላችሁ፤ በኢየሩሳሌምም፤ በይሁዳም ሹሉ፤ በሰማርያም፤ እስከምድር ዳርም ድረስ፡ ምስክሮቹ ትኾናላችሁ፤' አለ።

“ይህንም ከተናገረ በኋላ፡ እነርሱ እያዩት፡ ከፍ ከፍ አለ፤ ደመናም ተቀበለችው። እርሱም ሲኼድ፡ ወደሰማይ ትኩር ብለው ሲመለከቱ ሣሉ፡ እነሆ፤ ነጫጭ ልብስን የለበሱ፡ ሹለት ሰዎች፡ በአጠገባቸው ቆሙ፤ ደግሞም፡ 'የገሊላ ሰዎች ሆይ! ወደሰማይ እየተመለከታችሁ፡ ስለምን ቆማችኋል? ይህ፡ ከእናንተ፡ ወደሰማይ የወጣው፡ ኢየሱስ፡ ወደሰማይ ሲኼድ እንዳያችሁት፡ እንዲሁ፡ ይመጣል!' አሏቸው።” የሚለው፡ የወንጌላዊው ቃል፡ ስለዕርገት ምሥጢር የተነገረውን እውነታ፡ በበለጠ ያረጋግጣል። (ዮሐ. " ÷ 07-08። ዮሐዋ. 1 ÷ 1-04።)

ርክበ ካህናት።

“ርክበ ካህናት”፡ በበዓል ትንሣኤና በበዓል መንፈስ ቅዱስ እኩሌታ ላይ፡ ማለትም፡ ትንሣኤ በተከበረ በ" 5ኛው ቀን፤ ወይም፡ ርደተ መንፈስ ቅዱስ ሊከበር፡ " 5 ቀን ሲቀረው፡ ባለው “ዕለተ ረቡዕ” የሚውል፡ የተቀደሰ የጉባኤ ቀን ነው።

መጀመሪያ፡ በኪዳነ ልቦና ተመሥርቶ፤ በመካከሉ፡ በኪዳነ ኦሪት በተጠናከረው፤ በመጨረሻም፡ በኪዳነ መንፈስ ቅዱስ በተፈጸመው፡ በኢትዮጵያ ሥርዓተ መንግሥት፡ በቤተ ሕዝቡ፤ በቤተ ምልክናውና በቤተ ክህነቱ ዘርፎች ውስጥ፡ በምርጫም ሾነ፡ በመደበኛነት የሚያገለግሉት ሹሉ፡ “ካህናት” ይባላሉ። “የእግዚአብሔር መንግሥት አገልጋዮች” ማለት ነው። እነዚህ ሹሉ፡ በታላቁ ጥንታዊ ጉባኤያቸው፡ በአንድነት ተሰብስበውና በማናቸውም ወቅታዊ ጉዳይ ላይ ተመካክረው ውሳኔ ይሰጣሉ። ያን ኢትዮጵያዊ ሥርዓት ለማዘከር፡ ይህ ዕለት፡ “ርክበ ካህናት” ተብሎ፡ በበዓል መልክና በተቀደሰ ስብሰባ ይከበራል።

ይኸውም፡ ሐዋርያት፡ ቀደም ብሎ፡ እስከዕርገት፡ በጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ መንበርነት፤ ከዕርገት በኋላም፡ በመንፈስ ቅዱስ ሰብሳቢነት፡ እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም በተገኘችበት፡ ያደርጉት የነበረውን ስብሰባ የመሰለ ነው።

በዓለ መንፈስ ቅዱስ።

(በዓለ ሃምሳ)

እግዚአብሔር፡ በዘመነ ብሉይ፡ በሃይማኖታቸውና በምግባራቸው ላስደሰቱት፡ ለአብርሃም፣ ለይስሐቅና ለያዕቆብ፡ በቃል ኪዳን የሰጣቸውን ተስፋ ሊፈጽም፡ የእሥራኤልን ሕዝብ፡ በታላቅ ክንዱ፡ ከግብፅ አውጥቶ፡ ምድረ ከነዓንን ካወረሳቸው በኋላ፡ ሕዝቡ እንዲያከብራቸው፡ ያዘዛቸው፡ ሦስት ታላላቅ የዓመት በዓላት ነበሩ። ከእነዚህ በዓላት መካከል፡ ሦስተኛውና የመጨረሻው፡ “በዓለ ሃምሳ”፣ ወይም፡ “በዓለ ሠዊት”፣ ወይም፡ “የእሸት በዓል” ነው። የመጀመሪያው በዓል፡ “በዓለ ናእት”፣ ወይም፡ “የቂጣ በዓል”፣ ወይም፡ “የፋሲካ በዓል” ሲኾን፡ ኹለተኛው በዓል ደግሞ፡ “በዓለ መጸለት”፣ ወይም፡ “የዳስ በዓል” የሚባለው ነው።

“በዓለ ፋሲካ”፡ የእሥራኤል ልጆች፡ ተጨቀኑት የኖሩበት፡ የባርነት አገዛዝ አብቅቶ፡ ከግብፅ ምድር፡ ነጻ ያወጣቸውን፡ የእግዚአብሔርን የማዳን ኃይሉን፡ በዚህ ዕለት፡ ለመሥዋዕትነት አርደው በሚበሉት የበግ ደም፡ የሚያስታውሱበት በዓል ነው።

“በዓለ መጸለት”፡ እግዚአብሔር፡ የእነዚህን ሕዝብ፡ ሃይማኖትና ምግባር ሊፈትን፡ በድንኳን ብቻ እንዲኖሩ አድርጎ፡ ለአርባ ዓመታት፡ በሲና ምድር በዳ በመንከራተት የኖሩበትን የስደት ጉዞ እንዳይዘነጉ፡ በውጭ በሜዳ፡ ዳስ ሠርተው እንዲያከብሩት ያዘዘው በዓል ነው።

“በዓለ ሃምሳ”፡ የሕዝቡ ወገን የኾነው፡ እያንዳንዱ ሰው፡ እግዚአብሔር፡ አዘጋጅቶ ከሰጠው ነጻ አገርና ለምለም ምድር፡ በየዓመቱ፡ ሠርቶ ካመረተው ሰብሎ፣ ወይም፡ ሀብቱ ላይ፡ “በኩራቱን”፡ ማለትም፡ የመጀመሪያውን ፍሬ፡ ለበረከት በማቅረብ፡ ይህን ቸርነት ያደረገለትን ፈጣሪውን የሚያመሰግንበት በዓል ነው። (ዘሌዋ. " 3፥ 1-4።)

እነዚህ ሦስት ታላላቅ የእግዚአብሔር በዓላት፡ በዘመነ ሐዲስ፡ በድንግል ማርያምና በኢየሱስ ክርስቶስ በተገኘው ኪዳን ምሕረት፡ ታድሰውና ተሸልመው፡ እውነተኛቹ እሥራኤል በኾኑት ኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ በአዲስ ኪዳን በዓላት ተተክተው ይከበራሉ። እነዚህም፡ ከዚህ የሚከተሉት ናቸው፡-

“በዓለ መጸለት”፡ በ“ጥምቀት በዓል” ተተክቷል። ይህም፡ ካህናት ተሸክመውና ሕዝቡ አጅበው፡ ወደወንዙ ውኃ በሚያወርዱት፣ በዚያም፡ ዳስ ሠርተው በሚያሳድሩት ታቦታቸው የተመሰለውን፣ መንፈስ ቅዱስም፡ በርግብ አምሳል፡ በራሱ ላይ ረብቦ የታየበትን ኢየሱስ ክርስቶስን፡ “በእርሱ ደስ የሚለኝ፣ የምወድደው ልጄ፣ ይህ ነው!” በሚል ቃል፡ ድምፁን ከሰማያት ያሰማለት እግዚአብሔር አብ፡ ወላዲነቱና አሥራዒነቱ፡ በምሥጢረ ሥላሴ የተገለጸበት አስተርጓሚው፡ በማንሌት የሚወደስበትና በቅዳሴ የሚመሰገንበት በዓል ነው።

“በዓለ ፋሲካ”፡ በ“ትንሣኤ በዓል” ተተክቷል። ይህም፡ አማናዊው የፋሲካ በግ ኾኖ፡ በመስቀል ላይ ተሰቅሎና ደሙን አፍስሶ፣ ሞቶና ተቀብሮ፡ ዲያብሎስንና ኃጢአትን፣ ሞትንና ሲኦልን ድል ነሥቶ፡ ከሙታን ተለይቶ በተነሣው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ “ትንሣኤ” ማለት ነው።

“በዓለ ሃምሳ”፡ በ“በዓለ መንፈስ ቅዱስ” ተተክቷል። ይህም፡ “በዓለ ሃምሳ” የተባለው ቀን በደረሰ ጊዜ፡ ኹሉም ሐዋርያት፡ በአንድ ልብ ኾነው፡ አብረው ሣሉ፡ ድንገት እንደሚነጥቅ ዓውሎ ነፋስ፡ ከሰማይ ድምፅ መጣ፤ ተቀምጠው የነበሩበትንም ቤት ኹሉ ሞላው። እንደእሳትም የተከፋፈሉ ልሳኖች ታዩዋቸው፤ በእያንዳንዳቸውም ላይ ተቀመጡባቸው። በኹሉም፡ መንፈስ ቅዱስ ሞላባቸው። መንፈስም፡ ይናገሩ ዘንድ እንደሰጣቸው፡ በሌላ ልሳኖች ይናገሩ ጀመር።” በሚለው፡ የወንጌላዊው ቃል ተረጋግጧል።

ወንጌላዊው ሉቃስ፡ በ“በዓለ ሃምሳ” ስለኾነው ዕውቀት ድንቅ ነገር፡ የገለጸውን፡ ይህን ዜናውን በመቀጠል፡ “ከሰማይ በታች ካሉ ሕዝብ ኹሉ፡ በጸሎት የተገኙ አይሁድ፡ በኢየሩሳሌም ይኖሩ ነበር፤ ይህም ድምፅ በኾነ ጊዜ፡ ሕዝቡ ኹሉ ተሰበሰቡ፤ እያንዳንዱም፡ በገዛ ቋንቋው ሲናገሩ ይሰማ ስለነበር፡ የሚሉትን አጡ፤ ተገርመውም፣ ተደንቀውም፡ እንዲህ አሉ፡- 'እነሆ፣ እነዚህ የሚናገሩት ኹሉ፡ የገሊሳ ሰዎች አይደሉምን? እኛም እያንዳንዳችን፡ የተወለድንበትን፡ የገዛ ቋንቋችንን፡ እንዴት እንሰማለን?'” ሲል ጽፏል፤ አያይዘም፡ የእነዚህን ሕዝብ ማንነት፡ ኹሉንም፡ በያገራቸው ስም እየለየ ሲዘረዝር፡ ከአይሁድ አስቀድሞ፡ በኪዳነ ልቦና፡ የአምልኮተ እግዚአብሔር አገር የኾነችውን፡ የኢትዮጵያን ስምና ብሔራዊ ቋንቋ ብቻ ሳያውቅ በመቅረቱ፡ የኪዳነ ኦሪቱ ማዕከል ለኾነችው፡ ለታቦተ ጽዮን ታማኝ ባለአደራዎች የኾኑት፡ ኢትዮጵያውያን፡ በዚያ በዓል ላይ አለመኖራቸውን ማመልከቱ መኾኑ ይታወቃል።

ይኹን እንጂ፡ ወንጌላዊው፡ ለዚህ የዜና አቀራረብ፡ በቂ ምክንያት አለው። ይኸውም፡ እኒያ፡ የተለያየ ቋንቋ ያላቸው፡ የአይሁድ ሃይማኖት ተከታዮች የኾኑት ሕዝብ ኹሉ፡ እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች የለገሠውን የመጨረሻውን የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ፡ በዚች ዕለት፡ በዓይናቸው አይተው እንዲያምኑ የኾነው፡ ልክ፡ የጌታን ትንሣኤ፡ በገሃድና በግዘፍ አይተው እንዳመኑት፡ እንደሐዋርያት፣ ይልቁንም፡ ከእነርሱ፡ እንደአንዱ እንደኾነው፡ እንደቶማስ፡ “በማየት” ሲኾን፡ “እናንተ፡ ስላያችሁኝ፡ አምናችኋል፤ 'ብፁዓኑ' ግን፡ ሳያዩ የሚያምኑብኝ ናችው!” ላለው፡ መለኮታዊ ቃሉ፡ የበቁ ኾነው፡ ለዓለሙ ኹሉ፡ በቀዳሚ አርአያነት እንዲያገለግሉት ያዘጋጃቸው፡ ኢትዮጵያውያን መኾናቸውን፡ ሊያመለክት በመፈለጉ መኾኑ ግልጽ ነው።

ይህ እውነታ፡ ምንም ዓይነት የሚታይ ምልክት፣ ወይም የሚጨበጥ ማስረጃ ሳያስፈልገው፡ በመንፈስ ቅዱስ ተመርቶ፡ በእጁ ካለው፡ ከቅዱስ መጽሐፍ ባነበበውና ከሐዋርያው ፊልጶስ አንደበት በሰማው የምሥራቹ ቃል ብቻ አምኖ፡ ወዲያው በተጠመቀው፡ በዚያ “አቤሜሌክ” በተባለው፡ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ ሃይማኖታዊ ምግባር፡ እውን ኾኖ መፈጸሙን፡ ወንጌላዊው፡ አከታትሎ በገለጸው ዜናው፡ በይፋ አሳውቋል። (ዮሐ. " ፥ 09-" 9፤ ዮሐዋ. 2፥ 1-01፤ 8፥ " 6-\$።)

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ “ለምኑ! ይሰጣችሁማል፤ ፈልጉ! ታገኙማላችሁ፤ መዝጊያን አንኳኩ! ይከፈትላችሁማል። የሚለምን ኹሉ፡ ይቀበላልና፤ የሚፈልግም፡ ያገኛል፤ መዝጊያውንም ለሚያንኳኳ፡ ይከፈትለታል፤” ሲል፡ ለደቀ መዛሙርቱ ስለጸሎት፡ በብዙ ምሳሌ ካስተማራቸው በኋላ፡ በመጨረሻ ያሰማቸው፡ “እንኪያስ፡ እናንተ፡ ክፉዎች ስትኾኑ፡ ለልጆቻችሁ፡ መልካም ስጦታን መስጠትን ካወቃችሁ፡ በሰማይ ያለው አባት፡ ለሚለምኑት፡ እንዴት አብልጦ፡ መንፈስ ቅዱስን ይሰጣቸው!?” ብሎ የደመደመው ቃሉ፡ በዚች ዕለት መፈጸሙ፡ ይፋ ኾኖ ተጀመረ። (ሉቃ. 01፥ 9-03።)

አዎን! እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች ሊሰጥ ያዘጋጀው፡ የመጨረሻው ጸጋ፡ ሥጋዊው ገንዘብና ሀብት፣ እውቀትና ጥበብ፣ ኃይልና ክብር ሳይኾን፡ ከእነዚህ ኹሉ የሚበልጥና የሚሻል፣ እነዚህ ኹሉ በረከቶች፡ አስቀድመው፡ በሥነ ፍጥረት፡ ከፈጣሪ፡ ተትረፍርፈው፡ ለሰው ልጆች፡ በነጻ የተሰጡ መኾናቸውን የሚገልጹ፣ ካገኙት የማይታጣ፣ ማንም፡ ሠርቆ፣ ወይም፡ ነጥቆ ሊወስደው የማይቻል፡ ሌላ፡ ረቂቅ ስጦታ መኾኑ፡ በዚች ዕለት፡ በእርግጥ ታወቀ!

አዎን! እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች፡ ሊለግሥ ያዘጋጀው፡ የመጨረሻው ጸጋ፡ ከእነዚህ፡ ከምድራውያኑ ሀብታት ይልቅ፡ እጅግ የሚጠቅመው፣ በብዛት ሊቆጠርና በመጠን ሊሠፈር፣ በክብደት ሊመዘንና በዋጋ ሊተመን የማይቻለው፡ ልዩውና ዘላለማዊው ገንዘብና ሀብት፣ እውቀትና ጥበብ፣ ኃይልና ክብር መኾኑ፡ በዚች ዕለት፡ እውን ኾኖ፡ በገሃድ ታየ!

አዎን! ያ፡ በዚያች ዕለት፡ በእርግጥ የታወቀው፣ እውን ኾኖም፡ በገሃድ የታየው፡ እግዚአብሔር፡ በለጋሥነቱ፡ ለሰው ልጆች የሰጠው፡ የመጨረሻ ጸጋው፡ መንፈስ ቅዱስ ነው።

በዘመነ ብሉይ ኪዳን፡ በመከፋ ወራት ከሚውለው፡ ከ“በዓለ ሠዊት” በኋላ፡ ሰባት ሱባዔ፡ ማለትም፡ ሰባት ሳምንት ተቆጥሮ፡ ባለው ማግሥት፡ የሚውለው ሰንበት፡ “በዓለ ሃምሳ”፤ ወይም፡ በግሪክኛ፡ “ጳጳሳቶስ” ተብሎ ይከበር እንደነበረ ኹሉ፡ እንዲሁ፡ በዘመነ አዲስ ኪዳንም፡ ከ“በዓለ ትንሣኤ” በኋላ፡ ሰባት ሱባዔ፡ ማለትም፡ ሰባት ሳምንት ተቆጥሮ፡ ባለው ማግሥት፡ የሚውለው ሰንበት፡ “በዓለ መንፈስ ቅዱስ”፤ ወይም፡ በግሪክኛ፡ “ጳጳሳቶስ” ተብሎ የሚከበር ኾኗል።

ይህ ቀን፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነት፡ በተገኘው ጸጋ፡ መንፈስ ቅዱስ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ፡ በሰው ላይ፡ በምልዓት ወርዶ ሲያድር የታየበት ዕለት ነው፤ ለዚህ ጸጋ የታደሉትም፡ 02ቱ ሓዋርያት ናቸው። እግዚአብሔር፡ በመለኮታዊ ዕቅዱ፡ ለሰው ልጆች፡ በነፍስ ወከፍ ሊሰጥ ያዘጋጀውን፡ የዘለዓለማዊ ሕይወት ጸጋ፡ ከፍጹምነት ደረጃ ያደረሰው መኾኑን፡ በዚህ ዕለት፡ ባደረገው ቸርነቱ ስላረጋገጠ፡ እነሆ፡ “በዓለ መንፈስ ቅዱስ”፡ የዓመቱ በዓላት ኹሉ፡ ዘውድ ኾኑ። ስለዚህ፡ የበዓላቱ ኹሉ ርእስና መደምደሚያ የኾነውን፡ ይህን ቀን፡ እኛ ኢትዮጵያውያን፡ በእግዚአብሔር እውነትና መንፈስ ኾነን፡ በጠለቀና በመጠቀ ፍጹም የደስታ ስሜት እናከብረዋለን።

እንግዲህ፡ ከ“መርዓዊ” ዕለተ እሑድ ጀምሮ፡ መንፈስ ቅዱስ፡ በሰዎች ላይ መውረዱ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ፡ ለዓለሙ፡ በይፋ እስከተገለጠበት እስከዚች፡ የሰንበተ ክርስቲያን ዕለተ እሑድ ድረስ ባሉት ወራት፡ ኢትዮጵያዊው ሰውነት፡ የሚገኝበት ኹኔታ፡ በዓመቱ የዕድሜ ዑደቱ ጊዜ፡ በሚሰማው የህልውና ስሜት ዓይነት ይኾናል፤ ይህም ስሜት፡ ኢትዮጵያዊው፡ አኹን፡ በሕይወተ ሥጋ እያለ፡ በሕይወተ ነፍሱ ጭምር፡ ከኢየሱስ ክርስቶስና ከቅድስት ድንግል ማርያም ሳይለይ፡ በእውነትና በመንፈስ፡ አብሮ ባሳለፈው የሕይወት ጉዞ ተንጸባርቆ ይታያል።

ይህም፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በፍጹም መታመን እንደሚጋደል፡ ቆራጥ አርበኛ፡ ለአርባ ቀንና ለአርባ ሌሊት፡ ከዲያብሎስ እየተፈተነ፡ በገዳመ ቆሮንቶስ ካሳለፈው ጸም ጀምሮ፡ አያሌዎቹን የመስቀል ሥቃዮች ተቀብሎ፡ እስካረፈባት፡ እስከሕመማት ዕለተ ዓርብ ድረስ፡ ዐብሮት በመዋረድ፡ በመታሠር፡ በመራቆት፡ በመገረፍ፡ የእሾህ አክሊልን በመቀዳጀት፡ በመስቀል፡ በመሞት፡ በጦር ተወግቶ ደሙን በማፍሰስ፡ በመቀበር፡ በመነሣትና በማረጋገጥ፡ ያ ኢትዮጵያዊ፡ በእውነትና በመንፈስ ቅዱስ፡ የጌታውና የእመቤቱ ጽዋ ተሳታፊ ለመኾን በመብቃቱ ማለት ነው።

+ + +